

Innst. S. nr. 16.

(1998-99)

Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 1/98 av 30. januar 1998 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester) og vedlegg XIX (Forbrukervern).

St.prp. nr. 84 (1997-98).

Til Stortinget.

Sammendrag

Proposisjonen gjelder innlemmelse i EØS-avtalen av Europaparlaments- og rådsdirektiv 97/5/EF om pengeoverføringer på tvers av landegrensene.

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 1/98 av 30. januar 1998 ble Europaparlaments- og rådsdirektiv 97/5/EF av 27. januar 1997 om pengeoverføringer på tvers av landegrensene tatt inn i EØS-avtalen. Direktivet vil gå inn i avtalens vedlegg IX om finansielle tjenester og vedlegg XIX om forbrukervern. Fordi gjennomføringen i norsk rett krever lovendring ble EØS-komiteens beslutning fattet med forbehold om Stortingets samtykke.

EØS-komiteens beslutning nr. 1/98 og Europaparlaments- og rådsdirektiv 97/5/EF følger som trykt vedlegg til proposisjonen i norsk versjon.

EØS-komiteens beslutning innebærer at direktivets bestemmelser, med enkelte tekniske tilpasninger, vil være bindende også for EFTA-statene.

Formålet med direktivet er å ivareta interessene til forbrukere samt små og mellomstore bedrifter i forbindelse med betalinger over landegrensene, samt å bidra til å effektivisere slike betalingssystemer slik at forholdene ligger til rette for å nå intensjonene bak opprettelsen av det indre markedet i EØS-området.

Direktivet får anvendelse på pengeoverføringer på tvers av landegrensene innenfor EØS-området i EØS-statenes valutaer og i ECU på inntil motverdien av 50 000 ECU, dvs. om lag NOK 410 000. Direktivet gjelder ikke overføringer der en finansinstitusjon eller en lignende institusjon er oppdragsgiver.

Etter direktivets artikkel 3 skal institusjonene i en lettfattelig form stille bestemte opplysninger om vilkårene for pengeoverføringer på tvers av landegrensene til rådighet for sine faktiske og potensielle kunder. Opplysningsplikten omfatter bl.a. tiden overføringen

vil ta, beregningen av provisjoner og gebyr og vekslingskurser som vil bli anvendt. Ved effektivering av betalingsoppdrag skal kundene etter direktivets artikkel 4 få oppgitt eksakte opplysninger om bl.a. overføringsbeløpets opprinnelige størrelse, summen av alle gebyrer og provisjoner og om valuteringsdato.

Direktivets artikkel 6 regulerer tidsrammen for pengeoverføringer på tvers av landegrensene. Dersom ikke annet er avtalt, skal en overføring være godskrevet kontoen til mottakers institusjon ved slutten av den femte bankdagen etter datoen for aksept av oppdraget. Dersom overføringen ikke er fremme innen femdagersfristen, eventuelt en avtalt frist, skal oppdragsgiveren ha krav på rentekompensasjon.

Artikkel 6 fastsetter videre at overført beløp, dersom ikke annet er avtalt, skal være godskrevet mottakers konto senest dagen etter at beløpet er kommet fram til mottakers institusjon. Dersom dette ikke skjer, skal institusjonen ha plikt til å betale rentekompensasjon.

Direktivets artikkel 7 fastsetter at betalingen, dersom ikke annet er avtalt, skal overføres uavkortet til mottaker. Utgangspunktet er således at omkostningene ved overføringen skal bæres av oppdragsgiveren.

Artikkel 8 fastsetter at dersom en pengeoverføring ikke blir gjennomført, er institusjonene i utgangspunktet forpliktet til uten videre å erstatte overføringsbeløpet, begrenset oppad til 12 500 ECU, dvs. om lag NOK 102 500.

Etter artikkel 10 er statene forpliktet til å påse at det finnes hensiktsmessige og effektive klageordninger for avgjørelser knyttet til betalingsoverføringer. Direktivet understreker i denne forbindelse at det så vidt mulig skal gjøres bruk av eksisterende ordninger.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for EØS-komiteens beslutning.

Det er for tiden ingen norsk lovgivning som særskilt regulerer pengeoverføringer på tvers av landegrensene.

I proposisjonen er det redegjort nærmere for forholdet til norsk rett.

Regjeringen tar sikte på å fremme en odelstingsproposisjon om lov om finansavtaler og finansoppdrag senest våren 1999. Utkast til forskriftsbestemmelser om grenseoverskridende betalingsoverføringer vil på vanlig måte bli sendt på høring til berørte instanser.

Direktivet gjelder forholdet mellom finansinstitusjoner og deres kunder, og innlemmelse vil dermed ikke få noen økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Direktivets regler om kostnadsdelingen mellom institusjonene kan samlet sett ikke antas å få vesentlige økonomiske konsekvenser for finansinstitusjonene.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for administrative og økonomiske konsekvenser av innlemmelse av direktivet.

I Norge har man nasjonalt lagt vesentlig vekt på behovet for en nærmere lovregulering av finansavtaler og finansoppdrag, herunder betalingsformidling. Dette var også bakgrunnen for Banklovkommisjonens utredning. Et vesentlig siktemål med dette lovarbeidet er å sikre forbrukernes interesser i forbindelse med ulike former for finansavtaler og finansoppdrag.

Direktivet om pengeoverføringer på tvers av landegrensene inneholder regler som i nokså stor grad er parallelle til reglene om betalingsoverføring i Banklovkommisjonens lovforslag. I tillegg inneholder direktivet en regulering av enkelte særlige forhold som foreligger ved grenseoverskridende betalingsoverføring. Fra en norsk synsvinkel kan en tilpasning til direktivet langt på vei sees som en naturlig forlengelse av det nasjonale lovarbeidet som allerede pågår. Samtidig innebærer direktivet at man oppnår en harmonisering av regelverket innenfor hele EØS-området.

Forordningen har vært sendt på høring til Justisdepartementet og Finansdepartementet. En bredere høring av direktivteksten har ikke vært ansett som nødvendig. Justisdepartementet og Finansdepartementet finner at direktivet om pengeoverføringer på tvers av landegrensene ivaretar norske interesser på en tilfreds-

stillende måte og tilrår at EØS-komiteens beslutning om å ta direktivet inn i EØS-avtalen godkjennes. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Dag Terje Andersen, Erik Dalheim, Ranveig Frøiland, Trond Giske, Berit Brørby Larsen, Tore Nordtun og Hill-Marta Solberg, fra Fremskrittspartiet, Siv Jensen, Per Erik Monsen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, Randi Karlstrøm, lederen Lars Gunnar Lie og Ingebrigt S. Sørfonn, fra Høyre, Børge Brende, Per-Kristian Foss og Kjellaug Nakkim, fra Senterpartiet, Jørgen Holte, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, fra Venstre, Terje Johansen, og fra Tverrpolitisk Folkevalgte, Steinar Bastesen, slutter seg til Regjeringens forslag.

Uttalelse fra utenrikskomiteen

Komiteens utkast til innstilling ble 2. november 1998 oversendt utenrikskomiteen. Utenrikskomiteen har 4. november 1998 i brev til komiteen avgitt følgende uttalelse:

«Utenrikskomiteen har ingen merknader til finanskomiteens enstemmige utkast til innstilling.»

Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget gir samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 1/98 av 30. januar 1998 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester) og vedlegg XIX (Forbrukervern), jf. vedlegg 1 til St.prp. nr. 84 (1997-98).

Oslo, i finanskomiteen, den 6. november 1998.

Lars Gunnar Lie,
leder.

Terje Johansen,
ordfører.

Siv Jensen,
sekretær.